

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/774/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113222053
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3113222053.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: CETELEM SLOVENSKO a.s., so sídlom Panenská 7, Bratislava, IČO: 35 787 783, právne zastúpený JUDr. Helenou Strachotovou, usadenou euroadvokátkou so sídlom Hviezdoslavova 7, Martin, proti odporkyňi: L. Q., bytom U. U. XXX, A., za účasti vedľajšieho účastníka konania na strane odporkyne: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Nám. Legionárov 5, Prešov, právne zastúpený JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom Nám. SNP 7, Stropkov, o zaplatenie 943,22 Eur s príslušenstvom, na odvolanie vedľajšieho účastníka na strane odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 17C/390/2013-39 zo dňa 26. augusta 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka **m e n í t a k**, že navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania vo výške 142,22 Eur, k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov odvolacieho konania vo výške 19,61 Eur, k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

V záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh v celom rozsahu a odporkyňi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ust. § 497 Obchodného zákonníka, ďalej ust. § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 48 ods. 1, 2, § 457, § 100 ods. 1, § 101 a § 107 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, ako aj ust. § 142 ods. 1 a § 151 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.). V časti odôvodnenia rozhodnutia o náhrade trov konania konštatoval, že odporkyňa bola v konaní plne úspešná, avšak vzhľadom k tomu, že si v konaní právo na náhradu trov konania neuplatnila a z obsahu spisu jej žiadne trovy konania ani nevyplývajú, náhradu trov konania jej nepriznal. Vzhľadom k tomu, že v konaní vystupoval aj vedľajší účastník na strane odporkyne a vzhľadom na úspešnosť odporkyne v konaní, považoval za potrebné rozhodnúť aj o práve vedľajšieho účastníka na náhradu trov konania, ktoré si uplatnil. V danej súvislosti dospel k záveru, že právne postavenie vedľajšieho účastníka v občianskom súdnom konaní, teda procesné práva a povinnosti vedľajšieho účastníka sú v O.s.p. upravené v ustanoveniach § 93, § 153d, § 201, pričom z týchto ustanovení je zrejmé, že vedľajší účastník sa môže zúčastniť konania popri navrhovateľovi alebo odporcovi buď ak má právny záujem na výsledku konania, alebo ak ide o právnickú osobu, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa antidiskriminačného zákona, zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele alebo zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Pre jeho právne postavenie však bolo najpodstatnejšie, že ust. § 93 ods. 4 O.s.p. mu priznáva rovnaké práva a povinnosti aké má účastník, z čoho mu vyplynul záver, že vedľajší účastník má rovnaké procesné práva a povinnosti ako účastník, pričom nie je zástupcom tohto účastníka, pretože koná iba za seba. O.s.p. v us. § 153d a § 201 špecifikuje procesné postavenie vedľajšieho účastníka, a to v prípadoch

práva na podanie odvolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, pričom logickým argumentom a *contrario* možno vyložiť, že pri ostatných, zákonom inak pre vedľajšieho účastníka neupravených procesných právach a povinnostiach, má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastníci konania. Žiadne iné ustanovenie v O.s.p., ktoré by upravovalo odlišné postavenie vedľajšieho účastníka neexistuje, naopak, zákon celkom jasne ustanovuje, že vedľajší účastník má rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Zhrnúc vyššie uvedené dôvodil, že ak má účastník právo na náhradu trov konania, také isté práva má aj vedľajší účastník a ďalšou právnou otázkou, ktorou sa zaoberal v súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka bolo posúdenie, či právne zastúpenie vedľajšieho účastníka, ktorý je združením na ochranu spotrebiteľa, je účelné. Uviedol, že vedľajší účastník je zo svojej podstaty odborníkom na podporu a ochranu záujmov práv spotrebiteľa, ktorého ďalšie odborné zastupovanie nie je možné chápať ako účelné. Označil za samozrejmé, že relevantnú, skutočnú ochranu práv spotrebiteľov môže poskytovať len odborne vzdelaný personál, znalý všeobecne záväzných právnych predpisov a judikatúry súdov, pričom v danom konkrétnom prípade vedľajší účastník splnomocnil na svoje zastupovanie advokáta. Poukázal na to, že ten urobil v konaní, ohliadnuc od vlastného podnetu na vstup do konania, jediné podanie, a to vyjadrenie k návrhu zo dňa 04.11.2013, ktoré pri kladení vyššie uvedených nárokov na vedľajšieho účastníka, nemožno považovať za náročný procesný úkon, ktorý mohol byť urobený aj samotným vedľajším účastníkom. Práve po posúdení právnej náročnosti prípadu a po uvážení skutkových okolností prípadu konštatoval, že zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom v konaní nebolo účelné. Pripustil, že zastúpenie združenia ako vedľajšieho účastníka v občianskom súdnom konaní advokátom nemusí byť v každom prípade neúčelné, upozornil ale, že by malo ísť o právne zložitejší prípad, kedy by ani personálne vybavenie združenia na ochranu spotrebiteľa nemuselo postačovať na riadne a plnohodnotné zastupovanie združenia. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania musí súd vždy posúdiť aj účelnosť vzniknutých trov, pričom na tejto skutočnosti nič nemení právo účastníka, resp. vedľajšieho účastníka dať sa v konaní zastúpiť advokátom.

Proti tomuto rozsudku, jeho výrokovej časti, ktorou vedľajšiemu účastníkovi nebola priznaná náhrada trov konania, podal v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník na strane odporkyne. Poukázal na to, že zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva, aby sa vedľajší účastník odborne spôsobilý nemohol dať v súdnom konaní zastúpiť advokátom a položil otázku, prečo by združenie muselo byť odborníkom v danej problematike, keď si ho zakladajú laici, ktorí boli sami poškodení rôznymi praktikami dodávateľov. Z judikatúry ohľadom náhrady trov konania subjektov, ktoré sú samé spôsobilé hájiť svoje práva v konaní, spomenul uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 17.10.2013 sp. zn. 3MCdo/30/2012. Zdôraznil, že v prejednávanej veci účinne vzniesol námietku premlčania, čo v konečnom dôsledku malo za následok zamietnutie žaloby v celom rozsahu a ukazuje sa, že pôsobenie Združenia ako vedľajšieho účastníka na strane spotrebiteľa v konaní je dostatočne účinným prostriedkom na zabránenie dodávateľom porušovať spotrebiteľské práva. Pokiaľ sa teda súd prvého stupňa zaoberá neúčelnosťou trov, pričom práve vďaka pôsobeniu vedľajšieho účastníka v konaní došlo k úspechu odporcu, jeho argumentáciu označil za skutkovo a právne nepresvedčivú. Rovnako protirečivo podľa jeho názoru vyznieva konštatovanie o všeobecnosti podaní vedľajšieho účastníka. Súčasne pripomenul, že tento súdny spor nevyvolal, len reagoval na nedôvodnú žalobu navrhovateľa. Na podporu svojej argumentácie poukázal na nálezy Ústavného súdu SR II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, II. ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II. ÚS 122/09, ako aj uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 27.11.2012 č.k. 6Co/235/2012-187, uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 12.12.2012 č.k. 7Co/361/2012-188, rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 23.08.2012 č.k. 9Co/172/2012-137, uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31.07.2012 č.k. 9Co/104/2012-84, uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.09.2012 č.k. 1Co/55/2012-66 a ďalšie. S poukazom na uvedené navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý výrok rozsudku súdu prvého stupňa a zaviazal navrhovateľa zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov prvostupňového konania vo výške 142,22 Eur. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby - podanie odvolania zo dňa 15.10.2014 spolu s režijným paušálom a DPH v celkovej výške 40,50 Eur.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka na strane odporkyne sa navrhovateľ ani odporkyňa písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o trovách konania vedľajšieho

účastníka je potrebné zmeniť podľa ust. § 220 O.s.p. O odvolaní vedľajšieho účastníka rozhodol bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p.

Odvolaním vedľajšieho účastníka na strane odporkyne bol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa iba vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka, preto odvolací súd preskúmaval iba túto odvolaním napadnutú časť rozhodnutia a rozsudok súdu prvého stupňa vo zvyšnej časti ostal právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

Z obsahu spisu vyplýva, že po podaní návrhu na začatie konania zo dňa 16.08.2013 oznámil vedľajší účastník z vlastnej iniciatívy podaním doručeným dňa 01.10.2013 svoj vstup do konania na stranu odporkyne a následne vo vyjadrení k návrhu na začatie konania, doručenom súdu prvého stupňa dňa 05.11.2013, vzniesol námietku premlčania uplatnenej pohľadávky. Zároveň v ňom poukázal na absenciu údaju o konečnej splatnosti úveru v zmluve, ako aj na rozpor výšky ročnej úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru s dobrými mravmi, na základe čoho žiadal návrh zamietnuť.

Odvolací súd zdôrazňuje, že náhrada trov sporového konania sa spravuje zásadou úspechu vo veci a zásadou zavinenia. Zmyslom zásady úspechu vo veci, ktorá sa uplatní aj v tomto prípade, je náhrada trov účelne vynaložených na uplatňovanie, resp. bránenia práva účastníka, ktorý v konaní dosiahol procesný úspech.

Odvolací súd sa v preskúmvanej veci nestotožnil s názorom súdu prvého stupňa, ktorý pri rozhodovaní o trovách konania postupoval podľa ust. § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 2 O.s.p., keď vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania nepriznal pre ich neúčelnosť. Súd prvého stupňa dospel k nesprávnemu záveru, že vedľajší účastník ako spotrebiteľské združenie musí nevyhnutne disponovať personálnym aparátom, u ktorého je daná odbornosť v oblasti právo, čo má byť dôvodom na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka v danom prípade. Odvolací súd tak nepovažoval za správnu právnu úvahu súdu prvého stupňa, v zmysle ktorej trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak aj vedľajší účastník vo svojich podaniach používa opakujúce sa argumenty vychádzajúce zo súdnej praxe, Občiansky súdny poriadok takýto spôsob obrany nevyklučuje a zároveň nemožno prehliadnuť, že druhá procesná strana v obdobných právnych sporoch na uplatnenie svojho práva používa rovnakú (takmer totožnú) argumentáciu, čo je odvolaciemu súdu známe z úradnej činnosti. Samotnú účelnosť trov je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné posudzovať najmä vo väzbe na výsledok sporového konania, v ktorom odporkyňa po intervencii vedľajšieho účastníka vystupujúceho na jej strane dosiahla plný procesný úspech.

Odvolací súd rovnako zdôrazňuje, že Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach nevyklučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom, sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastúpením. To sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom, nakoľko vedľajší účastník má v zmysle ust. § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd konštatuje, že nepriznanie trov vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne tak, ako správne konštatoval vedľajší účastník vo svojom odvolaní, znamená porušenie princípu rovnosti zbraní v občianskom súdnom konaní. Pokiaľ je prípustné, aby samotný navrhovateľ bol právne zastúpený v konaní, ktoré podľa nespĺňa znaky právne zložitejšieho prípadu, a v prípade svojho procesného úspechu, prípadne zastavenia konania zavineného odporkyňou, mu bola priznaná náhrada trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, môže si aj vedľajší účastník na strane odporkyne vychádzajúc z ust. § 93 ods. 4 O.s.p. zvoliť právneho zástupcu, ktorý ho bude v konaní zastupovať a ktorému pri splnení zákonných predpokladov rovnako prislúcha právo na náhradu trov právneho zastúpenia, ak tu nie sú iné okolnosti hodné osobitného zreteľa, pričom takéto iné okolnosti v preskúmvanej veci odvolacím súdom zistené neboli.

S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti, keď v konaní neboli zistené dôvody, pre ktoré by vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne napriek jeho procesnému úspechu nemala byť priznaná náhrada trov konania, odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti rozhodnutia o náhrade trov konania a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne priznal náhradu trov prvostupňového

konania, pozostávajúcu z nasledujúcich úkonov právnej služby: 1. prevzatie a príprava zastúpenia vo výške 51,45 Eur podľa ust. § 13a ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, účinnej v čase vykonania príslušného úkonu (ďalej len vyhláška), spolu s režijným paušálom vo výške 7,81 Eur pre rok 2013 v súlade s ust. § 16 ods. 3 vyhlášky; 2. vyjadrenie zo dňa 04.11.2013 vo výške 51,45 Eur podľa ust. § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky, spolu s režijným paušálom vo výške 7,81 Eur pre rok 2013, k tomu DPH 20% v zmysle ust. § 18 ods. 3 vyhlášky, t.j. spolu náhrada trov prvostupňového konania priznaná vedľajšiemu účastníkovi v uplatnenej výške predstavuje sumu 142,22 Eur.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., kedy vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne, ktorý bol v odvolacom konaní procesne úspešný a trovy odvolacieho konania si riadne uplatnil, bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania voči neúspešnému navrhovateľovi vo výške 19,61 Eur, a to za jeden úkon právnej služby - odvolanie zo dňa 15.10.2014 podľa ust. § 13a ods. 2 písm. b) vyhlášky, t. j. vo výške 8,30 Eur (v danom prípade odvolanie bolo podané len proti výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka, teda rozhodujúca je suma, ktorú žiadal ako nárok uplatňovaný v odvolaní, a to trovy prvostupňového konania v celkovej výške 142,22 Eur), k tomu príslušný režijný paušál vo výške 8,04 Eur podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky a DPH 20% v súlade s ust. § 18 ods. 3 vyhlášky.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.